

Zarządzenie Nr 205/10
WÓJTA GMINY SUWAŁKI
z dnia 14 stycznia 2010 r.

w sprawie sprawozdania z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Suwałki.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, Nr 227, poz. 1505, Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070) zarządza się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Suwałki sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy

Tadeusz Chołko

Raport z wykonania
„Programu Ochrony Środowiska
Gminy Suwałki do roku 2012”
za lata 2007 -2008

Rada Gminy Suwałki dnia 20 sierpnia 2004 roku Uchwałą Nr XX/175/04 przyjęła „Program ochrony środowiska gminy Suwałki do 2012 roku”.

W Programie tym dokonano aktualizacji stanu istniejącego poszczególnych, komponentów środowiska naturalnego, określono przyczyny i tendencje ich dotychczasowych przekształceń oraz wskazano potencjalne zagrożenia i szanse rozwoju, wynikające z prowadzonej polityki ekologicznej w gminie. Na tej podstawie określono przypuszczalne, dalsze kierunki zmian oraz przedstawiono plany rozwojowe, których realizacja ma za zadanie sukcesywnie przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju gminy. W oparciu o analizę stanu środowiska postawiono cele do których realizacji gmina powinna dążyć w zakresie ochrony środowiska.

Nadrzędnym celem było podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami w gminie, w tym:

- ochrony środowiska przyrodniczego,
- ochrony wód,
- dbałości o stan atmosfery,
- ekologicznej gospodarki odpadami,
- edukacji proekologicznej,
- postępu w gminie zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- monitoringu środowiska naturalnego,

Realizacja Programu powinna być monitorowana i zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity

Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) co 2 lata należy przedstawić radzie gminy raport z jego wykonania.

Zadania i ich realizacja do końca grudnia 2008 roku

1. Ochrona środowiska przyrodniczego.

W ramach tego celu Gmina Suwałki nakłada na inwestorów obowiązki w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu. Warunki zachowania różnorodności biologicznej i ochrony siedlisk przyrodniczych określone są w każdej wydawanej przez Wójta decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy każdej realizowanej w gminie inwestycji wymagającej postępowania o wydanie pozwolenia na budowę. Ponadto zadania wynikające z przedmiotowego programu realizowane są w opracowywanych i uchwalanych przez Radę Gminy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działania te dotyczą całego obszaru gminy, której powierzchnia wynosi 26 430 ha, a w szczególności terenów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych, które zajmują 14 103 ha, co stanowi 53,30% powierzchni gminy. I jest to: Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie, Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Północnej Suwalszczyzny oraz Wigierski Park Narodowy, który zajmuje obszar 15 085,50 ha, z czego największy obszar gruntów Parku bo aż 8063,45 ha znajduje się na terenie Gminy Suwałki.

Przy decyzjach zezwalających na wycinkę drzew nakłada się na wnioskodawców obowiązek dokonania nowych nasadzeń. Systematycznie dokonywane są cięcia sanitarne istniejącego drzewostanu. Na terenie Gminy Suwałki w miejscowościach Bród Stary, Lipniak, Huta, Żyliny, Płociczno Osiedle występuje 5 zarejestrowanych pomników przyrody. Trzy z nich to drzewa: dąb szypułkowy, świerk pospolity, klon pospolity, a dwa to głązy narzutowe. Gmina Suwałki rozdaje również corocznie Sołtysom wsi sadzonki drzew iglastych i liściastych celem posadzenia przez mieszkańców gminy. Corocznie prowadzone są też akcje dla szkół z terenu Gminy Suwałki celem ukwiecenia i zazielenienia terenu wokół szkół.

2. Ochrona wód.

Najistotniejszym elementem hydrografii Gminy Suwałki są jeziora, których ogólna powierzchnia wynosi 2718,41 ha. Stanowią one pozostałość po zlodowaceniach. Największe z nich jezioro Wigry ma 2187 ha powierzchni, maksymalną głębokość 73 m i zajmuje centralną część Wigierskiego Parku Narodowego. Na obszarze gminy oprócz największego jeziora Wigry znajduje się 36 jezior. Największym ciekim przepływającym przez tereny Gminy Suwałki jest rzeka Czarna Hańcza, która jest lewobrzeżnym dopływem Niemna II rzędu. Całkowita długość rzeki wynosi 141,7 km, w tym 107,8 km w granicach Polski. Malownicze fragmenty zlewni rzeki i jej okolic zostały objęte ochroną w ramach Suwalskiego Parku Krajobrazowego i Wigierskiego Parku Narodowego. Badania monitoringowe rzeki na odcinku od jeziora Hańcza do jeziora Wigry wykonywane są corocznie, natomiast całej rzeki do połączenia z Kanałem Augustowskim prowadzi się w cyklu kilkuletnim. Na rzekach nie były przeprowadzane i nie są planowane żadne regulacje koryt rzecznych. Zachowane są w stanie nie naruszonym od lat. Bardzo ważnym celem wyznaczonym w Programie Ochrony Środowiska jest skanalizowanie i z wodociągowanie gminy.

Rozbudowano sieć wodociągowo - kanalizacyjną zmniejszając zagrożenie skażenia gleby i wód ściekami bytowymi oraz wód podziemnych poprzez studnie indywidualne. W okresie sprawozdawczym gmina wybudowała 9,56 km sieci wodociągowej i 0,46 km sieci kanalizacyjnej.

Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej (bez przyłączy) na koniec 2008 roku wynosi 182,33 km, natomiast długość czynnej sieci kanalizacyjnej na ścieki bytowo – gospodarcze (bez przyłączy) na koniec 2008 roku wynosi 26,93 km.

Łączna długość przyłączy do sieci wodociągowej na koniec 2008 wyniosła 63,66 km, natomiast do sieci kanalizacyjnej 9,80 km.

Liczba połączeń do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 1646 szt. Liczba połączeń do sieci kanalizacyjnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania

wynosi 303 szt.

Ilość gospodarstw podłączonych do sieci wodno – kanalizacyjnej systematycznie zwiększa się. Wybudowany wodociąg wyeliminuje spożywanie wody z płytkich studni gospodarskich, w których woda nie spełnia norm sanitarnych. Ujęcia w postaci tradycyjnych studni niejednokrotnie nie spełniają standardów jakości wody pod względem bakteriologicznym i fizyko – chemicznym. Jakość wody wydobywanej z własnych ujęć często nie jest kontrolowana i stałe jej wykorzystywanie do celów gospodarczych stanowi zagrożenie dla ludzi i zwierząt.

W 2008 roku rozpoczęto realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie sieci wodociągowo – kanalizacyjnej Gawrych Ruda – Płociczno – Sobolewo – Krzywe, Gmina Suwałki. Budowa kanalizacji i wynikający z tego obowiązek przyłączenia się do sieci lub wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków z powoduje wyeliminowanie nieszczelnych szamb, które grożą zanieczyszczeniem bakteriologicznym i chemicznym środowiska. Korzystanie z nieszczelnego szamba jest bardzo niebezpiecznym procederem, gdyż bakterie chorobotwórcze przedostają się do gleby i wód podziemnych, z których czerpią wodę studnie głębinowe przesyłające wodę do naszych kranów, stanowiąc zagrożenie bakteriologiczne. Zanieczyszczenia chemiczne powodują skażenie terenu, są wchłaniane przez rośliny, w tym także przez owoce i warzywa w ogródku.

Do końca okresu sprawozdawczego zostało wybudowanych 31 przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina Suwałki w 2007 roku wybudowała roślinno – żwirową przydomową oczyszczalnię ścieków przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi. Roślinna oczyszczalnia ścieków składa się z następujących elementów: osadnika gnilnego o pojemności 6 m³, przepompowni ścieków z pompą pływakową FURIA, studzienki rozdzielczej, filtrów roślinno – żwirowych o powierzchni około 60 m² każdy, drenażu rozsączającego i zbierającego, studzienki kontrolnej z regulacją napełnienia złoża żwirowo – roślinnego, studni chłonnej z wypełnieniem żwirowym.

W celu ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniami, rolnicy budują płyty obornikowe i zbiorniki na gnojowicę w gospodarstwach rolnych.

3. Dbalność o stan atmosfery.

Celem do realizacji jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Biorąc pod uwagę potrzebę ochrony środowiska, a jednocześnie obniżenia kosztów funkcjonowania placówek gminnych podjęto szeroko zakrojone działania termomodernizacyjne placówek oświatowych. Dotychczas przeprowadzono kompleksowe prace na obiektach szkół w Starym Folwarku i Przebrodzie polegające na remoncie ogrzewania poprzez wymianę grzejników i rur, a także dociepleniu ścian. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi. Planowana jest także kompleksowa termomodernizacja kolejnych placówek oświatowych.

W okresie sprawozdawczym systematycznie naprawiane są nawierzchnie dróg gminnych oraz w miarę możliwości finansowych gminy przebudowa nawierzchni żwirowej na asfaltową. W okresie sprawozdawczym gmina przebudowała 6,34 km dróg o nawierzchni żwirowych na asfaltowe (wpływa to na zmniejszenie hałasu, skrócenie czasu podróży co znacznie obniża emisję spalin, a przede wszystkim zmniejsza uciążliwość mieszkańców wynikającą z powstającego kurzu i pyłu z nawierzchni żwirowej) w takich miejscowościach jak Zielone Królewskie, Zielone Drugie, Niemcowizna, Osowa, Kuków Folwark, Okuniowiec, Dubowo Pierwsze, Biała Woda. Gmina Suwałki żwiruje również systematycznie drogi celem poprawy ich jakości. Większe inwestycje na wykonanie nawierzchni żwirowej z kruszywa naturalnego przeprowadzono między innymi w miejscowości Kuków, Przebród, Wasilczyki, Kropiwno Nowe na długości około 5,57 km.

Budowa ścieżek rowerowych sprzyja korzystaniu z przyjaznego dla środowiska środka transportu. W chwili obecnej Gmina podjęła działania w celu realizacji budowy ścieżki rowerowej wspólnie z miastem oraz Powiatem Suwalskim od miasta Suwałki do miejscowości Płociczno Tartak i Gawrych Ruda oraz wspólnie z Podlaskim Zarządem Dróg Wojewódzkich na budowie ciągu rowerowo – pieszego w miejscowości Poddubówek.

Jak już wspomniano przy omawianiu celu „ochrona środowiska przyrodniczego” w Gminie Suwałki nakłada się na wnioskodawców decyzji zezwalających

na wycinkę drzew obowiązek dokonania nowych nasadzeń. Gmina także corocznie rozdaje Sołtysom wsi sadzonki drzew celem posadzenia przez mieszkańców gminy. W celu poprawy jakości atmosfery, zmniejszeniu emisji CO₂, SO₂, NO_x i pyłów Gmina Suwałki nawiązała współpracę z firmami wykonującymi farmy elektrowni wiatrowych. W okresie sprawozdawczym rozpoczęła się budowa farmy elektrowni wiatrowych w miejscowości Biała Woda, Potasznia i Bród Stary. Elektrownie wiatrowe stanowią źródło tzw. czystej energii. Ich wykorzystanie, dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł energii, przyczynia się do spadku emisji do atmosfery CO₂, SO₂, NO_x i pyłów, co powoduje korzystne skutki środowiskowe w skalach od lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarne życia ludzi) po globalną (ograniczenie klimatycznych i pochodnych skutków efektu cieplarnianego).

4. Ekologiczna gospodarka odpadami.

Realizowana jest przede wszystkim poprzez działania zmierzające do ograniczenia udziału odpadów trafiających na składowisko w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów, poprawy prawidłowości wywozu odpadów oraz likwidacji lokalnie powstających dzikich wysypisk.

Kluczowym zagadnieniem dotyczącym poprawy stanu zagospodarowania odpadów jest rozwój selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy. Zgodnie z dostosowanymi do Planu Gospodarki Odpadami zapisami uchwały Rady Gminy w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Suwałki corocznie zwiększa się ilość osób zbierających selektywnie odpady. Pojemniki zostały rozstawione w szkołach na terenie gminy oraz w miejscowościach turystycznych.

Urząd Gminy Suwałki przeprowadza corocznie kontrole przy udziale dzielnicowego z Komendy Miejskiej Policji obsługującego daną miejscowość oraz Sołtysa danej wsi. Kontrola przeprowadzana jest w celu stwierdzenia wywiązywania się z obowiązków wynikających z regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Suwałki stanowiącej załącznik do Uchwały Nr XXXII/276/06 Rady Gminy Suwałki z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie ustalenia regulaminu utrzymania

czystości i porządku na terenie Gminy Suwałki. Dzięki przeprowadzonym kontrolom można zaobserwować znaczny wzrost liczby osób posiadających ważne umowy na wywóz nieczystości stałych w stosunku do lat poprzednich.

W 2008 roku Gmina Suwałki złożyła wniosek o dofinansowanie w formie dotacji kosztów przedsięwzięcia pod nazwą: Odbiór z nieruchomości położonych w Gminie Suwałki wyrobów budowlanych zawierających azbest w 2009 roku.

Pomoc Gminy Suwałki będzie polegała na odbiorze odpadów powstałych w wyniku demontażu materiałów budowlanych zawierających azbest z budynków położonych na terenie Gminy Suwałki. Pomoc będzie obejmowała załadunek, transport odpadów na składowisko odpadów niebezpiecznych oraz ich utylizację. Powyższe prace realizowane będą przez uprawniony podmiot wyłoniony przez Urząd Gminy Suwałki w wyniku procedury udzielania zamówienia publicznego. O pomoc ubiegać się mogą osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe oraz spółdzielnie mieszkaniowe posiadające zainstalowane na budynkach oraz zdemontowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa materiały budowlane zawierające azbest zlokalizowane na terenie Gminy Suwałki.

5. Edukacja proekologiczna – polega na:

- współpracy szkół z Wigierskim Parkiem Narodowym oraz udział młodzieży w konkursach o tematyce ekologicznej.
- corocznym prowadzeniu akcji „Sprzątania Świata”.
- upowszechnianiu ekologicznych metod gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- popularyzowaniu wśród mieszkańców gminy zasad właściwego zagospodarowania odpadów i ich selektywnej zbiórki.

6. Postęp w gminie zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Realizowane w okresie sprawozdawczym zadania w znacznej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Większość zadań była realizowana zgodnie z przyjętym w Programie ochrony środowiska

harmonogramem. Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim przez świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Dlatego też należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców. Gmina Suwałki sukcesywnie, w miarę posiadanych środków finansowych eliminuje procesy i działania szkodliwe dla środowiska. Wiele działań jednak wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie na nie środków pozabudżetowych. Dużą rolę w kształtowaniu świadomości ekologicznej pełni Ośrodek Doradztwa Rolniczego i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Upowszechnianie wiedzy ekologicznej wśród mieszkańców gminy w celu całkowitego eliminowania wypalania traw i zapobiegania pożarom.

7. Monitoring środowiska naturalnego.

- bieżąca aktualizacja informacji o stanie środowiska i jego ochronie – informacja przekazywana w urzędzie.
- współdziałanie z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w zakresie oceny stanu sanitarno – epidemiologicznego (badania jakości wody pitnej ze wszystkich gminnych ujęć wody na terenie Gminy). Badania prowadzone są przynajmniej raz w roku na każdym gminnym ujęciu wody.